

Љубав и мржња не могу се сакрити, јер се ради о осјећајима, унутрашњим и стварним, рационалним или ирационалним, корисним или некорисним, али у сваком случају, нечему што се не може истиснути из свакодневног живота и постојања.

И чему су подложна, мање или више, сва жива створења а посебно људи. Било као појединци, било као групе, или читава друштва и народи на одговарајућем простору. А, за љубав или мржњу морају обавезно постојати објекти према којима су оне, свјесно или несвјесно, са разлогом или без разлога, усмјерене.

Основ за формирање некаквога односа према некоме нешто је што се дешавало или што се дешава, или и једно и друго, на одговарајућем терену . Или, пак, оно што би се могло десити, оно виртуално. И није увијек битно да ли се дешавало, дешава или се може десити, већ убјеђење о томе.

Некада није потребан никакав реални разлог, то може постојати строго субјективно и потпуно ирационално или трансцедентно, али у своме постојању однос је сасвим реалан. Дакле, он постоји и није некада ни битно на каквим основама. Са њим ваља излазити на крај, носити га и рвати се са њим. Колико год су појединац, или некаква групација, приморани да се носе са својим осјећањима и поимањима толико су неизбежно приморани да се носе и са поимањима других са којима су повезани у некакве односе без обзира какве су врсте ти односи. Међутим, на који се начин испољавају та поимања, осјећаји, интереси и све оно што је, у најмању руку проблематично, зависи од низа фактора. Сваки од тих фактора има своју генезу и своју историју. Они су строго повезани са етапама и фазама кроз које су пролазили у својој еволуцији. Нормално, на посебном терену и у посебним околностима.

Имајући у виду начин испољавања „љубави и мржње“ и, иначе, било каквог исказивања неке „проблематике“ може се непосредно закључити много о његовом експоненту. Прије свега о његовом културном, социјалном, националном и другом нивоу. У основи, о цјелокупној његовој природи. Природи са којом се треба носити. Не вољно, већ стицајем околности које се не могу промијенити. И на крају обратити пажњу да карактер и природа дотичних експонената „љубави и мржње“ не уведу немимовно опонента у опасност спуштања на њихов ниво, дакле, у сопствено срозавање. У сваком случају могу се наћи примјерени одзиви за све и може се дати примјерена реакција свакоме за све.

Без обзира да ли се ради о „сопственом гласнику“ или „туђој труби“. Класичан примјер „говора мржње“, нажалост „само и само“ мржње, можемо свакодневно да чујемо у сарајевским медијима и електронским и штампаним.

Од 1995. године до данас није одржано ни једно суђење за кривично дјело говор мржње. У посљедње три године било је 350 тужби за клевету од којих је 50 повучено или одбачено, 150 пресуђено у првостепеном поступку, од чега 100 у другостепеном потупку, обештећења су била од хиљаду до 20 хиљада КМ. Примјере говора мржње можемо скоро свакодневно а сигурно понедељком, да чујемо у политичкој емисији „60 минута“ Јавног радио-телевизијског сервиса Федерације Босне и Херцеговине. Нпр: *фашиста из Лакташа, лакташки криминалац, вођа посљедњег дикатотског режима у Европи, геноцидна творевина, криминализирани премијер на дугом годишњем одмору, тужна страна Бе-Ха политике, да ли је Валентин Инцко изгубио битку са криминалцем из Лакташа Милодаром Додиком*, р *атно-хушкачки медијско-министарски брачни пар напада професионалце, четничке хорде зла,* у *чесник заједничког злочиначког подухвата, геноцидна творевина Република Српска, пљачкашки пројект самопроглашеног вожда, мега лажи лакташког кума, очекивати је да ће Додиково хапшење повући политичке партнере лакташког вожда*, *криминалац Станковић, четнички сијачи смрти*, ... и могле би да се испишу странице и странице. Ево најаве једног прилога 306. емисије политичког магазина „60 минута“: *„И док је званично подизање оптужнице против Милорада Додика због вишемилионског криминала у тужитељству БиХ постало практично питање дана*, *лакташки вожд у паузама бруталних напада на стране и домаће професионалце због којих му пријети дугогодишња робија, наставља пљачкати оно мало новца што је преостало у опустошеном буџету Републике Српске*”.

Затим, 308. емисија политчког магазина „60 минута“ емитована 2.11.2009. године, имала је следећу најаву: „

Тамна страна

Херцеговине - како су бошњачки зликовци

ликвидирали хрватске цивле и заробљенике у Трусини; Скандалозно - Хашки трибунал пушта на слободу

ратну злочинку Биљану Плавшић

; Продаја нафтне индустрије Републике Српске-криминал од Лакташа до Урала;

Предсједник Демократске партије Драган Чавић за 60 минута о Додику, режимским медијима, пустошењу буџета РС-а; Златни љиљани на улици-јад и биједа Федералне владе; 60 минута међу повратницимау сребреничким селима Лука и Крушев дол-јад и биједа стубова бошњаштва“.

Класичан примјер у неklasичном времену али, мора се истина рећи, у крајње класичном простору. Кад се каже неklasичном времену, треба имати на уму да је ово 21. вијек. А, кад се каже у класичном простору мисли се на „чаршију“ из које средњи вијек није никада ни одлазио. Чаршију у којој су обитавали различити „свјетови“ између којих никада није могло бити никаква договора и између којих је трајала вјечита борба у хиљаду облика (Андрић

Проклета авлија

).

Све до посљедњег времена кад су „свјетови“ ишчезли и остао само један (у етничком чишћењу!). „Ко у Сарајеву проводи ноћ будан у кревету, тај може да чује гласове сарајевске ноћи... Тако и ноћу, док се спава, у бројању пустих сати глувог доба бди разлика која дели ове спале људе који се будни радују и жалосте, госте и посте по четири разна, међу собом завађена календара, и све своје жеље и молитве шаљу једном небу на четири разна црквена језика. А та разлика је, некад видљиво и отворено, некад невидљиво и подмукло, увек слична мржњи, често потпуно истоветна са њом“ - писао је нобеловац Андрић. Писао је и сликао сарајевске „константе“, премда је морао фабулу адресирати на средњи вијек. Знао је да на том простору нема, и не може бити, „дијалектике“. Ниједно друштво није имуно на неку врсту мржње. Ни развијена, демократска друштва а још мање друштва у свакој од новостворених држава на Балкану. Зло је опасно самим тим што постоји, али је још опасније када добије медијску подршку.